

SIEKKILÄ - L.Y.S.T.I. SUKUSEURA RY

Jäsenlehti nro 2 / 2017

Siekkilä-L.Y.S.T.I. sukuseura ry

Merkitty yhdistysrekisteriin 15.5.1998
Reknro 173662
Kotikunta: Jyväskylä
<http://www.sukuseura0.webnode.fi>

Yhdistyksen puheenjohtaja
sekä sukulehden toimittaja

Jarmo Koskinen

Kalevankatu 10 B 28, 40100 Jyväskylä
p. 040 595 0007
jarmo.koskinen@iki.fi

Varapuheenjohtaja

Ari Koskinen

Raiviokoskentie 275, 41930 Kuuhu
p. 0400 540186
ari.koskinen@kotiportti.fi

Hallituksen sihteeri

Laura Satovuori

Kylvötie 15, 15860 Hollola
p. 040 827 4426
laura.satovuori@phnet.fi

Rahastonhoitaja ja jäsenasiat

Pirkko Honkanen

Koivuahontie 51, 41940 Vesanka
p. 040 762 6782
pirkko.i.honkanen@gmail.com

Yhdistyksen pankkiyhteys:

Keski-Suomen Osuuspankki
FI4652900220291395

Hallituksen jäsenet v. 2015-2017:

Heinonen Sarita (Ilola)
Hiltula Liisa (Syrjälä)
Honkanen Pirkko (Lampsila)
Koivunen Kaarina (Ilola)
Koskinen Ari (Lampsila)
Koskinen Jarmo (Lampsila)
Satovuori Laura (Tiirikkala)
Siekkinen Ari (Ylä-Siekkilä)
Siekkinen Marja (Ylä-Siekkilä)

PUHEENJOHTAJAN PALSTA

Kulunut vuosi on ollut osaltani totuttelemista eläkkeellä olemiseen. Nyt voin jo sanoa sen sujuvan varsin hyvin. Nukkumaan käydessä ei enää seuraavan päivän työt tule mieleen, en mieti minne pitäisi olla menossa, onkos lentoliiput ja majoitusvaraukset kunnossa jne. Toki kyllä edelleen seuraan eri lähteistä aiemmin töihini kuuluneita yhdyskuntasuunnitteluun tai maakunnan liiton aluehallintoasioihin liittyviä uutisia ja valmistelua. Muutaman kerran vuoden mittaan entinen työnantajani on kutsunut mukaan enemmän tai vähemmän virallisiin tilaisuuksiin. Lähiaikoina menen maakuntahallituksen joululounaalle, jossa saan katsauksen maakunnan ajankohtaisista asioista ja kuulumisista. Tällainen osallistuminen on oikein mukavaa.

Olen ollut mukana sukuseuramme toiminnassa sen 20-vuotisen olemassaolon ajan. Onnistuneesti olen vältellyt varsinaisen sukututkimustyön tekoa keskittyen muiden keräämien jälkipolvi- ja historia-aineistojen puhtaaksikirjoittamiseen, sukututkimusohjelmistoon, kirjan laadintaan sekä jäsenlehteen. Syksyllä kuitenkin osallistuin kansalaisopiston sukututkimuksen peruskurssille. Siellä sain hieman käsitystä siitä, millaisen valtavan työn sukuseuramme aktiiviset tietojen kerääjät ovat tehneet kootessaan jälkipolvitietoja eri lähteistä ja arkistossa istuessaan. Viime vuosina arkistoja on digitoitu niin paljon, että kotona tietokoneen ääressä voi sukututkimuksessa päästä jo hyvään vauhtiin.

Jäsenmäärämme kasvattamiseksi sekä historiikkikirjamme myynnin tukemiseksi tein markkinointipostikortin. Se jaetaan kaikille jäsenille tämän lehden välissä. Nyt pyydän ja suorastaan velvoitan, että jokainen meistä antaa tai lähettää kortin omien terveistensä, esim. joulutoivotusten, kera henkilölle, joka saattaisi kiinnostua liittymään yhdistyksemme jäseneksi ja/tai ostamaan myymiämme historiikirjoja. Kortteja saa minulta lisääkin. Ensi kesän sukupäivillä 15.7.2018 tapaamme runsaasti uusia jäseniä juhliessamme 20-vuotissyntymäpäiväämme.

Mukavaa loppuvuotta, Rauhallista Joulua ja Hyvää Uutta Vuotta kaikille!

Jarmo Koskinen

Sukuseuran puheenjohtaja

JÄSENEKSI LIITTYMINEN JA KIRJAMME MARKKINOINTIKAMPANJA

Ensi vuoden puolella on taas sukuseuran vuosijäsenmaksun aika. Lähetämme sitä varten 20 € maksukuitin keväällä. Jäsenmaksu kannattaa hoitaa silloin heti ajallaan. Lisäksi nyt on hyviä perusteluita houkutella myös uusia jäseniä liittymään jäseneksi. Vuosi 2018 on yhdistyksemme 20-vuotisen toiminnan juhla-vuosi. Ensi kesän sukupäivillä jo pelkästään yhdistyksen tarjoama juhla-ateria kattaa reilusti parin vuoden jäsenmaksun suuruuden, mikä on hyvä mainita jäsenyyttä harkitseville.

Jäsenhankinnassa voi käyttää apuna tekemäämme postikorttia, jonka kääntöpuolella on liittymisohjeet. Jäsenmaksuhan on vain 20 €/v. Lähetämme kortin tämän lehden välissä kaikille nykyisille jäsenillemme. Pyydämme ja jopa velvoitamme jokaista sukuseuran jäsentä lähettämään tai antamaan kortti eteenpäin henkilölle, joka saattaisi olla kiinnostunut ostamaan kirjamme ja/tai liittymään sukuseuraamme jäseneksi. Kortissa on tilaa myös antajan omille terveisille, vaikkapa joulutoivotuksille. Tarvittaessa Jarmo Koskinen voi tulostaa kortteja lisää. Kortilla voitte muistuttaa myös edellä kerrotusta 20-vuotisjuhlasta.

ENNAKKOTIETOA VUODEN 2018 SUKUPÄIVISTÄ

Seuraavat sukupäivät pidetään sunnuntaina 15.7.2018. Aluksi ajankohdaksi ajateltiin edeltävää päivää, mutta juhlapaikkojen varauskalenterit täyttyivät nopeasti. Kokouspaikka on alustavasti varattu ja se on Jyväskylässä, jotta kulkuyhteydet olisivat sujuvat. Myös osa ohjelmasta on jo sovittu, mutta ensi vuoden puolella täsmentyy, mitä muuta mukavaa hallitus ohjelmaksi tarjoaa. Kannattaa siis laittaa sukupäivien päivämäärä 15.7.2018 muistiin ensi vuoden kalenteriin. Varsinaisen kutsun lähetämme ensi keväänä.

Samalla juhlistamme sukuseuramme 20-vuotista taivalta. Juhlan kunniaksi yhdistys tarjoaa jäsenilleen juhla-aterian, kakkukahvit ja mahdollisesti jotain muutaakin. Se on myös yksi hyvä lisäyys pikaisesti liittyä sukuseuraamme, koska silloin pääsee juhliin mukaan ja saa hyvää katetta jäsenmaksulle.

DNA-SUKUTUTKIMUS JA SUKUTIETOJEN TÄYDENNYS

Sukulehdissämme nro 1/2016 sekä 1/2017 oli DNA-sukututkimusta valottavia kirjoituksia. Kuten viime jäsenlehdessä kerroin, sukuseurallamme on käynnissä oma DNA-pilottihanke. Sukuseuran hallitus on jo teettänyt DNA-testin (Y-DNA 67) sellaiselle henkilölle, jonka isälinja parhaiten sopii sukuseuramme tutkimuksiin. Testin tilaus lähti Yhdysvaltoihin maaliskuun lopussa ja näytteenotto-paketti saapui noin viikossa. Näyte palautettiin laboratoriolle huhtikuun puolivälissä. 14.6.2017 saimme tutkimuslaboratoriolta sinne toimitetun näytteen analysointituloksen ja pääsimme perehtymään siihen.

Kuten jo aiempien lehtien kirjoituksissa totesin, tulosten hyödyntäminen edellyttää jonkintasoista osaamista. Parasta olisi aloittaa osallistumalla vaikkapa Suomen Sukututkimusseuran järjestämille geneettisen tutkimuksen kursseille.

Koska sukuseuran hallituksessa ei ole riittävästi alan asiantuntemusta, olemme tilanneet saadusta testituloksesta selvityksen valtakunnallisesti arvostetulta alan asiantuntijalta ja kouluttajalta Riikka Piroselta. Hän on lupautunut tulemaan ensi kesän sukupäivillemme esittelemään tulokset ja muutoinkin valistamaan meitä geneettisen sukututkimuksen tarjoamista mahdollisuuksista.

Oheinen kuva: Johdatus geneettiseen sukututkimukseen. Suomen Sukututkimusseura, Helsinki 2017

Y-kromosomi periytyy aina isältä pojalle.

Edellä kerrotusta huolimatta emme saa lyödä laimin perinteisempää sukutietojen keräämistä. Kuten olette huomanneet, sukhistoriikkikirjamme jälkipolvitauluissa on vielä puutteellisuuksia ja varmaan virheitä myös löytyy. Historiakirjan lopussa olevasta tietolomakkeesta voi ottaa kopioita täydennysten toimittamista varten. Tämän lehden välissä lähetämme vastaavan lomakkeen. Tietoja voi toimittaa myös sähköpostitse: jarmo.koskinen@iki.fi. Saatuja tietoja käytetään sukututkimukseen ja historiikkikirjamme jälkipolvitaulujen täydentämiseen.

HALLITUKSEN KUULUMISIA

Hallitus piti kuluvan vuoden toisen kokouksensa 9.9.2017. Tärkeimmät kokousoasiat olivat:

- Sukuseuran kadoksissa olevien vanhojen pöytäkirjojen jäljittämistä jatketaan.
- Jäsenlehden uuden toimittajan etsintä jatkuu. Ellei toimittajaa löydetä, lehti voidaan muuttaa ilmestymään kerran vuodessa.
- Sukututkimuksen tilanteesta: Tilaamme teetetyistä DNA-testistä asiantuntijaselvityksen ja tekijä tulee esittelemään tulokset sukupäivillä 2018.
- Seuraava hallituksen kokous on 18.11.2017.
- Seuraavien sukupäivien ajankohdaksi tavoitellaan viikonvaihdetta 14.-15.7.2018, mikäli se on mahdollista sopivalle pitopaikalle. Puheenjohtaja valmistelee juhlapaikan valintaa ja hallitus jatkaa ohjelman ideointia.

Mikäli jäsenistöllä on asioita, joita halutaan hallituksen tiedoksi tai käsiteltäväksi, ne pyydetään toimittamaan puheenjohtajalle hyvissä ajoin ennen seuraavaa kokousta.

TARINA KONTTIKOSKEN MYLLYSTÄ

Suvun taloilla on ollut myllyjä, joista aiemmin jäsenlehdessä ja myös historiikkikirjassamme on ollut esillä Vesangan Siekkilän mylly. Toinen suvun myllyistä on Konttikosken mylly, joka sijaitsee Kuohulla paikassa, missä nykyinen Konttimyllytie ylittää Iso-Lampsinjärvestä laskevan Vispiläjoen eli noin kilometri järveltä jokea alavirtaan. Järvi toimi siis myllypadon säännöstelyaltaana. Lampsilan talo oli myllyn osanomistaja 1900-luvun alkupuolella, kunnes 1923 mylly siirtyi kokonaan Lampsilan talon omistukseen. Myllykiinteistö kuuluu edelleen suvulle eli Lampsilan talon tuolloisen isännän Uskon pojan Voitto Koskisen tyttärille ja toimii nykyisten omistajiensa kesäasuntona.

Seuraava myllyn historiasta kertova kirjoitus on julkaistu Sarvenperän kylälehdessä 3/2010. Kirjoittaja on **Oiva Kilpioja** (Sukunimi v. 1935 asti Skjöld)

Muuramen myllyltä lähti n. 1850 siellä myllärinä ollut Johan Skjöld Kintaudelle ja rakensi sinne myllyn. Kintauden mylly valmistui 1854. 1870-luvulla Johan tuli Kuohulle ja rakensi Vispilänjoen Konttikoskeen myllyn. 1879 suoritti kruununvouti Rönnerberg ja kihlakunnan kirjuri katselmuksen Konttikosken myllyssä verollepanoa varten. Myllyn omisti Kaarle Skjöld (rakentaja-Johanin poika). Myllyn tuotannoksi arvioitiin 193 tynnyriä vuodessa, josta veroa määrättiin 1 tynnyri eli 32 kappa (1 kappa on 5 litraa). Jauhatusnopeus oli 1 tynnyri kolmessa tunnissa.

Kaarle oli myös seppä, joka takoi viikatteita ja teki mm. hevosenkenkänaulojakin. Kaarle jauhatti myllyä kuolemaansa saakka v. 1920. Perinteitä jatkoivat Väinö-pappa ja isäni Reino. Kaarlen sisko Matilda oli Lepomäen emäntä, jonka lapsia olivat Onni, Kustaa, Väinö ja Hongiston Elli.

Johan muutti takaisin Kintauden myllylle, jota omisti 1910 asti. Konttikosken myllyn lisäksi lähialueilla toimivat tuolloin Saukkolan mylly ja Vesangassa Siekkilän mylly. Konttikosken mylly sai käyttövoimansa vesirattaan välityksellä (ratas oli tehty puusta). Vesirattaan aikaan myllyn kivet oli hakattu luonnonkivistä, joita kutsuttiin kalliokiviksi. Yksi kalliokiven puolikas on nykyään Myllylän talon saunan rappukivenä.

Mylly oli Lampsilan ja Myllylän talojen omistama 1900-luvun alkupuolen. Väinö-pappani myi osuutensa isänsä kuoleman jälkeen Lampsilaan Usko Koskiselle v. 1923 kuudella tuhannella markalla. Kaupassa pappani jätti vesirattaan itselleen ja antoi siitä kattopäreitä puolitoista sylvä. Myllyssä oli puhdistuskuorimakone ja jauhopari. Vesirattaan tilalle oli laitettu ns. makaava ostoturbini, jota ränniä pitkin tullut vesi pyöritti. Turbiinipöntön sisällä oli siivet, joita vesi turbiinipöntön läpi virratessaan pyöritti. Siivet olivat kiinni myllyn valtakselissa. Akselissa oli ratas- ja kytkinsysteemi, joka pyöritti pystyakselia, josta myllynkivi sai voimansa.

Kun Sarvenperän isäntä tuli myllyyn, niin säkit punnittiin ja kirjattiin ylös, että voitiin laskea tulli eli jauhatuspalkkio. Rukiit laskettiin puhdistuskoneen läpi, että roskat lähtivät pois, jonka jälkeen ne jauhettiin kiviparilla. Jauhott menivät alakertaan säkkiin. Ohrista tehtiin rieskajauhoja, joten niitä pidettiin puhdistus-

koneen sisällä, jossa oli kivet, niin kauan, että niistä hankautui kuoret pois ja tuli ohraryynejä. Ohraryynit jauhettiin hienoksi.

Väinö-pappa, joka jauhatti 50-luvulla omistajan Voitto Koskisen ohella, sanoi, että ohrajauhon pitää olla hienoa kuin liitujauho. Eläimille jauhettu kaurajauho sai olla karkeaa.

Konttikosken myllyä kehuttiin talkkunajauhoista. Talkkunoista poistettiin roskat ja pölyt laskemalla ne puhdistus-kuorimakoneen läpi. Sen jälkeen ne jauhettiin kiviparilla kahteen kertaan, että olivat varmasti hienoja.

50-luvulla mm. Liisalanperältä Minkkilän talosta käytiin torikaupalla. Minkkilän talossa oli pakettiauto, jolla Kerttu-emäntä käytti talkkunoita myllyssä. Hän oli ensimmäinen nainen, jonka näin ajavan autoa.

Myllyn seinustalla oli pärehöylä, jolla tehtiin kattopäreet ympäristön taloihin. Myllyssä oli myös sähkögeneraattori, joka jauhoi sähköä aamuin illoin pimeään aikaan ympäristön taloihin. Muuntopiiri rakennettiin syksyllä 1956 ja siihen asti Myllyläänkin (kotiini) tuli sähkövalo myllystä. Myllyn asiakkaina olivat ympäristön talot, sarvenperäset sekä saukkolalaiset Tapaniin asti. Muuntopiirien lisääntyessä taloihin ostettiin sähkömoottoreita puimakoneen pyörittäjäksi ja samalla hankittiin kotitarvemyllyjä. Sen jälkeen myllyssä käytettiin vain leipäviljaa, näin myllyn käyttö vähitellen hiipui. Isäni Reino jauhoi viimeiset omat talkkunat kesällä 1960. Jauhatus Konttikosken myllyssä oli päättynyt.

Vuonna 1998 myllyn pato purettiin ja tilalle rakennettiin ns. pohjapato, joka säätelee automaattisesti veden korkeuden joessa.

Ilmakuva Konttimyllystä ,myllärin talo ja myllyrakennus yllimpänä.
Kuvannut Jarmo Koskinen 4.5.2017

KIRJOJEN MYYNTIKAMPANJA JATKUU

"L.Y.S.T.I. - suku Siekkilästä"-sukuhistoriakirja

Kirjan hinta on 40 eur.

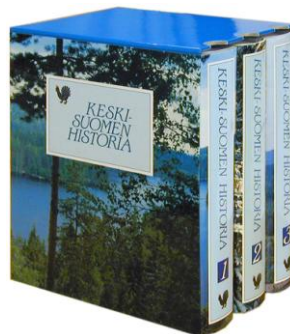
Toimitettaessa postitse hintaan lisätään pakkaus- ja postituskulut. Kirjoja voi tilata sukuseuran rahastonhoitaja Pirkko Honkaselta sekä puheenjohtaja Jarmo Koskiselta.

Yhteystiedot ovat tämän lehden 2. sivulla.

Keski-Suomen historia osat 1-3

Sukuseuran kautta erikoishintaan.

Kolmiosainen teossarja ja säilytyslaatikko yhteishintaan vain 50,- eur. (normaalihinta noin 150,- eur)

Sidottu - **2340 sivua**

Osa 1: Keski-Suomen vanhin historia

Osa 2: Keski-Suomi maakunta-ajatuksen synnystä itsenäisyyden aikaan

Osa 3: Keski-Suomi itsenäisyyden aikana

Toimittanut Mauno Jokipii.

Postikorttiterveiset

Sukuseuran jäsenhankinta- ja kirjanmyyntikampanjaa vauhdittaaksemme saatte tämän lehden mukana tekemämme postikortin.

Jokaisella jäsenellä on nyt velvollisuus postittaa tai antaa kortti sellaiselle henkilölle, jonka arvelette olevan kiinnostunut liittymään sukuseuraamme jäseneksi tai joka saattaisi hankkia historiakirjoja.

Kortissa on tilaa omalle tervehdyksellenne, vaikkapa näin Joulun alla.

Tarvittaessa kortteja saa lisää Jarmo Koskiselta.

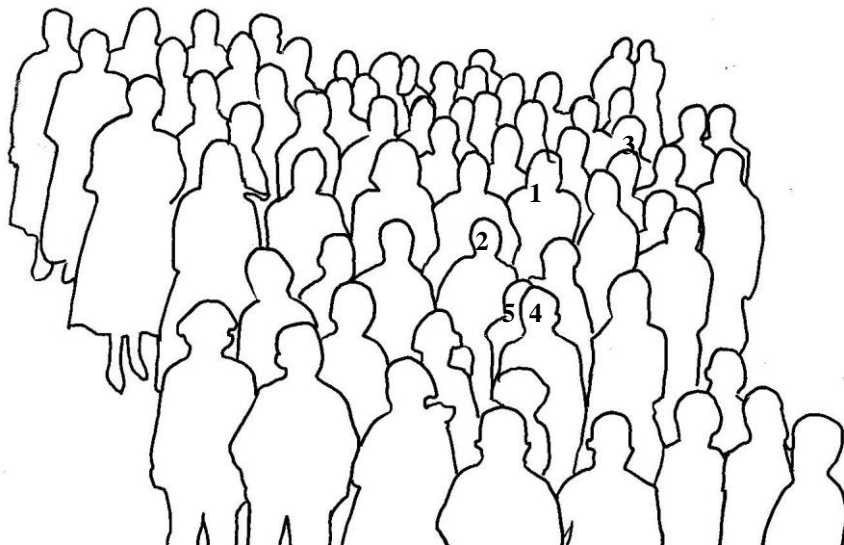
Sukukirjamme on myynnissä myös Päijänne Antikvariaatissa, Kauppakatu 16, Jyväskylä, puh (014) 621 081, <http://www.antikvariaatti.fi/>

VANHOJA KUVIA - TUNNISTATTEKO KETÄ KUVISSA ON

Edellisessä jäsenlehdessämme 1/2017 oli pari kuvaa, joita koskevia tietoja peräänkuulutimme. Ensimmäiseen kuvaan, missä oli kolme nuorta neitoa, ei saatu palautetta ja henkilöt jäivät edelleen tunnistamattomiksi.

Toisessa kuvassa oli isompi ryhmä naisia ja lapsia. Siihen saimme hieman lisävalaistusta. Kuvassa taustalla on v. 1927 valmistunut Kuohun nuorisoseuran talo. Kuva on otettu äitienpäivänä hieman valmistumisen jälkeen eli vuosien 1928-1930 tienoilla.

Kuvasta tunnistettuja henkilöitä:

1. Rosa Koskinen (Lampsilan emäntä)
2. Yrjö Koskinen, (Rosan nuorin lapsi)
3. Hilda Mäkinen (kauppias Kustaa Mäkisen puoliso)
4. Veli Mäkinen
5. Timo Mäkinen (4. ja 5. Hildan ja Kustaan poikia)

Uusi tunnistustehtävä

Keitä ovat nämä rehvakkaan näköiset nuoret miehet? Luultavasti vesankalaisia.

Ja mikähän lienee ollut kuvauksen ajankohta ja syy?

Vastauksia voi lähettää Jarmo Koskiselle sähköpostilla:
jarmo.koskinen@iki.fi

KULMALAN SIRKKA MUISTELEE JOULUN VIETTOA 1930-LUVUN TAITTEESSA

”Siiankinkku pömpötti keskellä pöytää, mitään ei ruuista puuttunut”

Salmisen Sirkka on vasta täyttänyt 92 vuotta. Vuosikymmenten takaiset joulut palaavat helposti mieleen. Aikaisimmat muistot hänellä ovat 1930-luvun vaihteesta. Silloin viisi vuotta täyttäneen Sirkkan joulu alkoi siitä, kun kuusi aattoaamuna tuotiin tupaan ja Kulmalan torpan kotiväki oli lähtenyt Niittylän taloon viettämään joulua.

- Perheen isä haki metsästä kuusen, ei sinne lapsia otettu mukaan. Oli kovasti kylmää, 30 astetta pakkasta ja lunta oli paksulti, muistelee Sirkka noita aikoja 1930-luvun alulta.

Niittylän tupaan oli pappi, Kalle, hakenut metsästä komean, pitkän kuusen. Sirkka arvioi sen olleen ainakin neljä metriä korkean ja yletyneen kattoon asti. Se koristeltiin Suomen lippu –rivistöllä, pullataikinasta tehdyillä ”piparkakuilla” ja pienillä paperiin käärityillä pullilla. Kuusta valaisemaan hankitut kynttilät olivat 1930-taitteessa jo ostokynttilöitä.

Kun kuusi oli saanut koristeensa, Niittylän aarin kokoinen tupa alkoi näyttää juhlahuoneistolta. Puuttui vielä joulupöydän viimeistely. Kulmalaankin kuusi oli tuotu sisälle, mutta se oli paljon vaatimattomampi kuin Niittylässä, semmoinen viisivuotiaan Sirkkan mittainen ja siellä se ripustettiin riippumaan katosta.

Talon joulupöydässä oli kaikki herkut, laatikoista rosolliin. Oli tamperelaismakkaraa (mustaa makkaraa), oululaislimppua (imelää limppua). Jälkiruokana oli väskysoppaa, jota nautittiin joulutorttujen kanssa. Sokerikakku ja pipareita oli myös paistettu.

- Mitään ei puuttunut. Siiankinkku pömpötti keskellä pöytää. Maksalaatikkoakin oli, juhlahuonona kotikaljaa ja herkuista parhaimmalta maistui rullasyllty, ainakin minunlaiselleni pikkutyölle. Syllty oli maustettu inkiväärillä ja pippurilla, Sirkka muistaa.

Kulmalassa jouluaatto oli aloitettu paastolla, mitään ei syöty ennen jouluaterialle asettumista. Ei juotu edes aamukahveja. Sirkka muistaa, että ehti tulla karkea nälkä. Ennen syöntiä oli vielä saunottava ja navetan elukoille vietävä erityisiä makupaloja.

- Annettiin jyviä ylimääräisesti ja muuta hyvää navetan ja pilttuiden asukkaille. Niittylässä oli tuohon aikaan 12 lehmää, lampaista, sikoja, porsaita, kanoja ja hevosia. Kaikki saivat jotain herkkua.

Saunomisessa noudatettiin perinteistä järjestystä: miehet ensin ja naiset sitten. Saunan jälkeen miesväki puki päälleen parhaat: valkoisen paidan ja puvun. Naiset ehtivät viemään viime makupalat elukoille, ennen kuin pappi, Niittylän Kalle, rykäisi ja luki jouluevankeliumin. Joululauluja tai piirileikkejä ei laulettu eikä pyörity.

- Meissä ei ollut laulajia, mutta jouluruokia syötiin niin että napa paukkui. Jouduin menemään lattialle kellimään, jotta herkut painuivat alas mahassa. Lattialle kellahtin joskus myös Niittylän villakoiran Karrin viereen, kun se makasi siinä. Karri oli paksuturkkinen koira. Voi kun sen kyljessä oli lämmin maata!

Ruokailun jälkeen saapui joulupukki, alias Niittylän Urho, yllään turkikset nurin päin ja kasvoilla kotitekoinen pukinnaamari. Joulun 1930 pukki tuotti viisivuotiaalle Sirkalle kuitenkin ison pettymyksen. Pukilta oli nimittäin unohtunut Sirkan lahja ja itku siitä pääsi. Sirkan täti tuli hätiin ja haki eteisen säilösaavista muhinoitumassa olleen omenan ja pisti sen paperipussiin ja antoi Sirkalle.

Aattoiltana Niittylässä valvottiin myöhään ja kulmalalaiset viipyivät pitkään. Kotona Kulmalassa Sirkka sai ihan oikean joululahjapaketin. Se sisälsi lapaset.

Joulupäivänä pysyteltiin kotosalla, oltiin hiljaiseen, naposteltiin jouluruokia, jotka olivat hyvin riittäneet ja niistä riitti vielä moneksi päiväksi. Kyläilyjä ei tehty eikä vieraita käynyt. Eikä ollut radiota, jota olisi voinut kuunnella.

- Silloin 1930-luvulla tultaessa ruuasta ei ollut pulaa, vasta sota toi puutevuodet. Sää joulun aikaan olivat kuitenkin kylmät kovine pakkasineen, aivan toisenlaiset kuin nykyään nämä loskakelit.

Tapanina oli jo toinen meininki. Naapureita tuli kylään toivottamaan hyvää joulua.

- Ojalan Vihtori kävi, oli kävellyt polkua pitkin. Niitä polkuja pitkin kuljettiin, vaikka lunta oli millä mitoin. Kuusjärven jäällä oli tapaninpäivän hevosajeluja, ja kylän työnväentalolla järjestettiin tanssit.

Sirkka ei lapsena muista olleensa mukana tapaninajeluissa. Hän leikki kotona isän nikkaroimilla pienillä puuhevosilla ja hyrrillä.

Kun Sirkka-tyttöselle joulu oli auennut vasta aattona, niin aikuisille se oli alkanut jo viikkoja ennen. Ruokia oli valmisteltu sitten syksyn teurastusten. Joulusiivous oli oma lukunsa. Sitä Sirkka muistelee ajalta, kun hän jatkokoulua käydessään (sitä käytiin iltasella) piikoi Niittylässä.

- Karjakeittiöstä kannettiin kuumaa vettä ja siihen pantiin suopaa, ja käteen rätti ja kuluneita varpaluutia. Niillä hangattiin lattiat, kaikki rakokset puhtaiksi. Se oli rankkaa. Tuvan laipio kalkittiin aina ennen joulua valkoiseksi, ja neljäsosan tuvan tilasta vieneen uunin kyljet pestiin puuharjalla ja saippualla. Oli kova homma, mutta kylä siinä ruskakatkin lähtönsä otti, Sirkka naurahtaa ja kertoo, että nyt kun vanhana näin istuskelee, niin on hyvää aikaa muistella kaikenlaista elämän varrelta, monia asioita moneenkin kertaan, niin kuin näitä jouluja.

Korpilahdella Salmisen Sirkkan, omaa sukua Niittylä, kanssa juttelivat ja hänen joulumuistojaan kokosivat Honkasen Pirkko ja Siekkisen Marja lokakuussa 2017.

KÄÄRESYLTTY (ohje vuodelta 1909)

1 1/2 kg. porsaan sivusilavaa
2 rkl. suolaa
1/2 tl. hienonn. inkivääriä
1/2 tl. hienonn. valkopippuria
vettä
suolaa
6 maustepippurihernettä

Liha huuhdotaan kylmässä vedessä, kamara kaavitaan veitsellä puhtaaksi ja lihapala pyyhitään kuivaksi. Mausteet sekoitetaan, ripotellaan lihapuolelle, pala kääritään lujasti kokoon ja sidotaan vahvalla käärelangalla. Jos sivupala on hyvin rasvainen, saattaa vasikanlihaviipaleita panna silavan väliin. Kääry pannaan kuumaan veteen kiehumaan mausteiden kera pehmeäksi. Sen jälkeen asetetaan se painon alle jäähtymään ja säilytetään miedossa suolavedessä. Siitä leikataan ohkaisia viipaleita, jotka pannaan asetille ja tarjotaan sinapin ja etikan kanssa.

Rauhallista Joulua ja Hyvää Uutta Vuotta 2018 !